

Rastislav

Byl synovcem Mojžíra I. a snažil se co nejvíce posílit svou moc – proto podporoval šíření křesťanství. Křesťanskou víru mezi lidmi šířili kněží – vzdělaní muži, kteří uměli číst a psát. Kněží přicházeli na české území z ciziny a hovořili latinsky, tedy jazykem, kterému české obyvatelstvo nerozumělo. Proto kníže Rastislav požádal byzantského císaře, aby k nám poslal věrozvěsty (= učitele víry), kteří by vysvětlovali lidem novou víru srozumitelným jazykem.

Proto do Velkomoravské říše roku 863 přicházejí bratři **Konstantin (Cyril) a Metoděj**. Pocházeli z okolí města Soluně v dnešním Řecku – tam se tehdy mluvilo slovanským nářečím, kterému lidé žijící na velkomoravském území rozuměli. Šířili křesťanství v jazyce, kterému říkáme **staroslověnština**.

Konstantin vymyslel nové písmo, aby mohl staroslověnskou řeč zaznamenávat (latina nezná některé hlásky – třeba č, š, takže se staroslověnština nedala dobře zaznamenat pomocí latinských písmen). Toto slovanské písmo se nazývá **hlaholice**. Konstantin také přeložil do staroslověnštiny důležité křesťanské texty, například části bible nebo texty potřebné při křesťanských obřadech (= bohoslužbách). Konstantin a Metoděj se zasloužili i o šíření vzdělanosti – učili lidi číst a psát.

Kázání ve slovanském jazyce ovšem nebylo povoleno, a proto byli Konstantin a Metoděj povoláni do Říma k papeži, aby svou činnost obhájili. Papež uznal, že křesťanské obřady mohou být vedeny ve slovanském jazyce, a jmenoval Metoděje biskupem. Konstantin ale v Římě onemocněl a už by se nedokázal vrátit na Velkou Moravu – vstoupil tedy v Římě do kláštera, kde přijal jméno Cyril, a záhy zemřel. Na Velkou Moravu se vrátil pouze Metoděj, ale to už zde vládl další muž z rodu Mojžírovců – Svatopluk.

Metoděj pokračoval ve své činnosti a dál šířil křesťanskou víru i vzdělanost. Po jeho smrti byli jeho žáci vyhnáni z Moravy. Začalo se opět kázat v latině a psalo se latinským písmem (= latinkou).

Svatopluk

Byl mocný panovník, který vládl velké říši – k Velkomoravské říši připojil část dnešního Polska a Maďarska, Čechy a menší území v dnešním Německu (u hranice s Polskem). O jeho významu a moci vypovídá i to, že přestože byl kníže, v některých zahraničních písemných záznamech se o něm píše jako o králi, za krále ho označoval i papež.

Po Svatoplukově smrti si vládu rozdělili jeho synové, ale ti mezi sebou měli rozbroje a bojovali proti sobě.

Mojmír II.

Byl nástupcem svého otce Svatopluka na velkomoravském trůně. V době jeho vlády začali Velkomoravskou říši napadat kočovní Maďaři. Velkomoravská říše však nebyla jednotná a byla oslabená boji mezi Svatoplukovými syny, takže Maďarům na počátku 10. století podlehla a zanikla.